

KSeF W PRAKTYCE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Ewa Sokołowska

SZKOLENIE ONLINE

KSeF W PRAKTYCE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Ewa Sokołowska

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 września 2025 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Paulina Ambroży

Opracowanie redakcyjne
Beata Warzyńczak-Jędryka

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Zarządzania Prawami Autorskimi i Treściami
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. +48 692 477 076
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział 1	
Co to jest Krajowy System e-Faktur KSeF?	13
Rozdział 2	
Krajowy System e-Faktur – stan prawny oraz harmonogram wdrożenia	17
2.1. Stan prawny	17
2.2. Harmonogram wdrożenia	18
Rozdział 3	
Daty wejścia w życie obligatoryjnego KSeF	20
3.1. Obligatoryjny KSeF – odroczenia	21
3.1.1. Mikroprzedsiębiorcy	21
3.1.2. Faktury wystawiane na kasach fiskalnych	23
Rozdział 4	
Wyłączenia z KSeF – kogo KSeF nie dotyczy	24
4.1. Wyłączenia przewidziane w ustawie	24
4.1.1. Fakturowanie przez podmiot zagraniczny	25
4.1.2. Faktury konsumenckie	27
4.1.2.1. Samoidentyfikacja	28
4.1.3. Świadczenie usług, które nie muszą być fakturowane w KSeF	29

Rozdział 5

Jakie transakcje należy obligatoryjnie faktuować w KSeF? ...	30
5.1. Fakturowanie w KSeF transakcji zagranicznych	31
5.1.1. Wyzwania, jakie staną przed JST w związku z fakturowaniem w KSeF transakcji zagranicznych	31
5.2. KSeF # jednolity sposób fakturowania	33

Rozdział 6

Kod QR, czyli kod umożliwiający dostęp do faktury w KSeF ...	35
6.1. Dostęp anonimowy do faktury w KSeF	36
6.2. Oznaczenie faktury kodem QR	37
6.3. Kod QR – sprzedaż dla nabywcy, który nie jest uczestnikiem KSeF	37
6.4. Kod QR – faktura wystawiona podczas awarii, niedostępności KSeF lub tryby offline-24	38
6.4.1. Funkcje kodów QR	40
6.4.2. Certyfikat	41
6.4.3. Zarządzanie certyfikatami	42
6.4.4. Certyfikaty a tokeny	43

Rozdział 7

Uprawnienia	44
7.1. ZAW-FA(3)	44
7.2. Standardowy model uprawnień	45
7.3. Model uprawnień dla JST	45
7.4. Token	47
7.5. Certyfikat	48
7.6. Certyfikaty a tokeny	50

Rozdział 8

Faktura ustrukturyzowana – schema Fa(3)	51
8.1. Schema Fa(3) – elementy	52
8.2. Schema(3) – kategorie pól	54
8.3. Przykładowe pozycje schemy Fa(3)	55
8.3.1. Podmiot1 – sprzedawca (element obligatoryjny) ..	55
8.3.2. Podmiot2 – nabywca (element obligatoryjny)	58

8.3.3. Podmiot3 (element fakultatywny)	60
8.3.4. Fa	64
8.4. Schema Fa(3) – faktura korygująca	74
8.5. Schema Fa(3) – faktura zaliczkowa	79
8.6. Załącznik do faktury ustrukturyzowanej	80
8.6.1. Załącznik – główne założenia	81
8.6.2. Załącznik – zgłoszenie	82
8.6.3. Wysyłka faktur z załącznikiem	86
8.6.4. Załącznik jako element faktury ustrukturyzowanej	87
8.7. Faktura ustrukturyzowana – podsumowanie	88

Rozdział 9

Wystawienie faktury	90
9.1. Artykuł 106na ust. 1 u.p.t.u. – zasada ogólna	90
9.1.1. Sesja interaktywna i sesja wsadowa	90
9.2. Wystawienie faktury – wyjątki od zasady	95
9.2.1 Artykuł 106nda ust. 16 u.p.t.u.	95

Rozdział 10

Data otrzymania faktury	99
10.1. Otrzymanie faktury – wyjątki od zasady	102

Rozdział 11

Numer KSeF faktury	103
11.1. Kiedy JST jest zobligowana podać nr KSeF faktury?	104
11.1.1. Numer KSeF faktury – kod QR	105
11.1.2. Numer KSeF faktury – faktura korygująca	105
11.1.3. Numer KSeF faktury – faktura końcowa	105
11.1.4. Numer KSeF faktury – tytuł przelewu	106
11.1.4.1. Zbiorczy identyfikator płatności	107

Rozdział 12**Jak fakturować, kiedy KSeF nie działa oraz w trybie**

offline-24	109
12.1. Awaria KSeF – informacja zamieszczana przez Ministra Finansów w BIP oraz za pośrednictwem oprogramowania interfejsowego	110
12.2. Awaria KSeF – informacja Ministra Finansów zamieszczona w środkach społecznego przekazu (tzw. awaria całkowita)	113
12.3. Niedostępność KSeF (tzw. tryb offline)	114
12.4. Tryb offline-24	115
12.5. Korekta techniczna faktury – rozwiązanie pozalegislacyjne	118
12.6. Sankcje	119

Rozdział 13

Faktury wystawione ponownie, czyli tzw. duplikaty	120

Rozdział 14

Korekty <i>in minus</i> – zmiana zasad	122
14.1. Moment ujęcia korekt <i>in minus</i> – sprzedawca	122
14.2. Moment ujęcia korekt <i>in minus</i> – nabywca	124

Rozdział 15

Sankcje	126

Rozdział 16

Archiwizowanie	128

Rozdział 17

Proponowane etapy wdrożenia KSeF	130

WSTĘP

Do wejścia w życie obligatoryjnego fakturowania w ramach Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) pozostał niecały rok. Jednostki samorządu terytorialnego (JST), czyli gminy, powiaty i województwa prócz działalności statutowej podejmują również wiele działań kwalifikowanych jako działalność gospodarcza i w tym ostatnim zakresie występują w charakterze przedsiębiorcy, którego obligatoryjny KSeF będzie dotyczył w takim samym zakresie, jak wszystkich innych podatników. Prace związane z wdrożeniem KSeF będą wymagać od JST szeregu działań – począwszy od decyzji w dotyczącej wybranego modelu nadawania uprawnień do korzystania z KSeF, przez zmapowanie obecnej faktury ze schemą Fa(3), opracowanie ścieżek wystawiania oraz otrzymywania faktur – uzależnionych od rodzajów transakcji oraz kontrahentów, zintegrowanie systemów finansowo-księgowych z KSeF, aż po zmiany stosowanych procedur obiegu dokumentów.

To oczywiście jedynie wycinek koniecznych działań. Skala zmian jest zdecydowanie większa. Nie bez przyczyny Krajowy System e-Faktur nazywany jest rewolucją.

Rozdział 1

CO TO JEST KRAJOWY SYSTEM e-FAKTUR KSeF?

Krajowy System e-Faktur (KSeF) to system teleinformatyczny – platforma, która służy do:

- nadawania, zmiany lub odbierania uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur;
- powiadamiania podmiotów, o których mowa w art. 106nb u.p.t.u., o nadanych uprawnieniach do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur lub ich odebraniu;
- uwierzytelnienia oraz weryfikacji uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur, posiadanych przez podmioty, o których mowa w art. 106nb u.p.t.u.;
- wystawiania faktur ustrukturyzowanych;
- dostępu do faktur ustrukturyzowanych;
- otrzymywania faktur ustrukturyzowanych;
- przechowywania faktur ustrukturyzowanych;
- oznaczania faktur ustrukturyzowanych numerem identyfikującym przydzielonym w Krajowym Systemie e-Faktur;
- przydzielania identyfikatora zbiorczego dla co najmniej dwóch faktur ustrukturyzowanych wystawianych przez podatnika;
- weryfikacji danych z faktur ustrukturyzowanych używanych poza Krajowym Systemem e-Faktur;
- analizy i kontroli prawidłowości danych z faktur ustrukturyzowanych;
- powiadamiania podmiotów, o których mowa w art. 106nb, o:
  - dacie i czasie wystawienia faktury ustrukturyzowanej oraz numerze identyfikującym fakturę ustrukturyzowaną przydzielono-

- nym w Krajowym Systemie e-Faktur oraz dacie i czasie jego przydzielenia,
- dacie i czasie odrzucenia faktury w przypadku jej niezgodności z wzorem, o którym mowa w art. 106gb ust. 8 u.p.t.u.,
  - braku możliwości wystawienia faktury ustrukturyzowanej – w przypadku niedostępności lub awarii Krajowego Systemu e-Faktur;
  - powiadamiania podmiotów innych niż określone w art. 106nb u.p.t.u. o braku uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur.

Krajowy System e-Faktur służy również do przyjmowania faktur wystawionych w trybie offline-24, a także podczas awarii oraz niedostępności KSeF.

O ile zatem obecnie każdy podatnik wystawia faktury na podstawie stosowanego przez siebie wzoru, wysyła je do nabywcy (e-mailem lub pocztą), ewentualnie udostępnia w inny sposób (np. pod podanym linkiem), z drugiej strony – otrzymuje faktury od swoich kontrahentów, o tyle po wejściu w życie obligatoryjnego KSeF podatnicy będą wystawiać faktury według narzuconego wzoru (schema Fa(3)), wysyłać je nie do nabywcy – tylko do KSeF oraz w KSeF faktury otrzymywać. Faktura będzie wystawiona zasadniczo dopiero po skutecznym przesłaniu jej do KSeF, natomiast otrzymana – po nadaniu jej numeru przez system KSeF.

Należy zdać sobie sprawę z tego, że KSeF pozbawi podatników pewnej „elastyczności” rozumianej jako stosowanie rozwiązań, które co prawda nie są przewidziane w przepisach ustawy, ale są z powodzeniem i od lat stosowane w praktyce.

Obecnie jeżeli JST wyśle fakturę do nabywcy i w jej treści będzie błąd (np. źle policzona kwota podatku), w większości przypadków nabywca kontaktuje się z podatnikiem, informuje o błędzie, prosi o nanieśnienie zmian i przesłanie raz jeszcze tej samej faktury już poprawionej (wszystko odbywa się poza trybem korekt czy też not korygujących). Podobnie w sytuacji, gdy błąd dotyczy np. NIP: sprzedawca na wysta-

wianej fakturze, podając NIP nabywcy, zamiast 34 podał 43; nabywca kontaktuje się ze sprzedawcą, prosi o poprawienie błędu i przesłanie faktury raz jeszcze.

Czy jest to rozwiązanie przewidziane przepisami prawa? Nie? Czy korzystamy z niego? Prawdopodobnie wszyscy.

W KSeF takiej możliwości nie będzie. Faktura wysłana do KSeF nie może być z KSeF wycofana, „poprawiona” i wysłana raz jeszcze. Jedy-
nym sposobem na zmianę treści podanej nieprawidłowo na fakturze pierwotnej (niezależnie od skali błędu) będzie wystawienie faktury korygującej. W tym miejscu warto wskazać, że wraz z wejściem w życie obligatorijnego KSeF noty korygujące znikają z ustawy o VAT. Czyli po pierwsze – podatnik nie może wycofać faktury z KSeF, aby poprawić jej treść i wysłać do KSeF jeszcze raz. Po drugie – dla błędów mniejszej wagi nie będzie można wykorzystać not korygujących, bo te znikają z ustawy. W efekcie podatnicy powinni liczyć się z większą liczbą faktur korygujących. Aby zminimalizować ich liczbę, warto zastanowić się nad wzmoczoną kontrolą poprawności merytorycznej oraz formalnej faktur przed ich wysyłką do KSeF.

Gdy pomyłka dotyczyć będzie NIP nabywcy, to faktura w KSeF trafi do innego podatnika – tego, który ma ten inny NIP (faktury w ramach KSeF „wędrują” według NIP nabywcy – faktura wysłana do KSeF trafia na konto podatnika według jego NIP) – więcej informacji na temat konsekwencji z tym związanych znajdzie Czytelnik w **pkt 8.3.2**.

W KSeF nie ma również możliwości anulowania faktury (faktura wystawiona błędnie, która nie dokumentuje rzeczywistej sprzedaży i nie została wprowadzona do obrotu – czyli np. została co prawda wysłana do nabywcy, ale ten zorientował się, że jest błędnie wystawiona, odesłał ją do sprzedawcy i nie odliczył z niej podatku VAT). Anulowanie to kolejne rozwiązanie pozbawione podstaw prawnych, z którego jednak podatnicy korzystają w praktyce. W KSeF nabywca, który otrzymał fakturę, nawet jeśli zorientuje się, że faktura nie dokumentuje rzeczywistej sprzedaży, nie ma możliwości odesłania jej do sprzedawcy.

A zatem, choć docelowo KSeF będzie dla podatników dużym uproszczeniem, które przyspieszy i usprawni niektóre procesy, to jednak w pierwszej fazie obowiązywania może powodować pewne trudności. Również z uwagi na to, że nie dopuszcza pewnych rozwiązań, do których wszyscy – jako podatnicy – przywykliśmy.

Rozdział 2

KRAJOWY SYSTEM e-FAKTUR – STAN PRAWNY ORAZ HARMONOGRAM WDROŻENIA

2.1. Stan prawny

Krajowy System e-Faktur jako rozwiązanie fakultatywne funkcjonuje od stycznia 2022 r. Natomiast historia obligatoryjnego KSeF jest stosunkowo burzliwa. Warto przypomnieć, iż według pierwotnych założeń KSeF miał wejść w życie od lipca 2024 r. Burzliwe losy obligatoryjnego KSeF przekładają się na chaos, jeśli idzie o liczbę projektów aktów prawnych wdrażających tę rewolucyjną zmianę, tj.: ustaw oraz rozporządzeń. Zmianom ustawodawczym towarzyszyły modyfikacje schemy faktury ustrukturyzowanej oraz pojawiające się dokumenty, które nie miały co prawda rangi aktu prawnego, ale wpłynęły na ostateczny kształt KSeF. Wśród nich największe znaczenie miał dokument: KSeF – propozycje i kierunki – zaprezentowany przez Ministerstwo Finansów 2.04.2024 r.

Liczba zmian oraz modyfikacji wprowadzonych do KSeF spowodowała, iż jego aktualna wersja określana jest mianem KSeF 2.0.

Jaki jest zatem stan prawny, na podstawie którego wdrażany będzie KSeF 2.0?

Książka w praktyczny sposób omawia wyzwania związane z wdrożeniem obowiązkowego Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) w jednostkach samorządu terytorialnego.

Gminy, powiaty i województwa – oprócz działalności statutowej – prowadzą również działania kwalifikowane jako działalność gospodarcza. W tym zakresie podlegają obowiązkowi korzystania z KSeF na takich samych zasadach jak inni przedsiębiorcy.

Wdrożenie systemu wymaga od JST szeregu działań:

- wyboru modelu nadawania uprawnień do KSeF,
- zmapowania obecnych faktur ze schemą FA(3),
- opracowania ścieżek wystawiania i otrzymywania faktur,
- integracji systemów finansowo-księgowych z KSeF,
- dostosowania procedur obiegu dokumentów.

Publikacja przeznaczona jest dla doradców podatkowych obsługujących jednostki samorządu terytorialnego, księgowych i pracowników administracji rządowej i samorządowej.

Szkolenie online, prowadzone przez autorkę, dostępne na stronie:
<https://www.profinfo.pl/materialydotatkowe>.

Ewa Sokołowska – doradczyni podatkowa z ponad 20-letnim doświadczeniem; członkini Zarządu Małopolskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych; współpracowniczka polskich i międzynarodowych firm doradczych; wykładowczyni problematyki podatku od towarów i usług; redaktorka naczelna i autorka wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 179 ZŁ (W TYM 5% VAT)